Oświadczenie złożone
przez senatora Kazimierza Kleinę
w dniu 3 kwietnia 2024 r.

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Andrzeja Domańskiego

Szanowny Panie Ministrze!

W 2021 r. w oświadczeniu skierowanym do ówczesnego ministra finansów, funduszy i polityki regionalnej zwracałem uwagę na problem opodatkowania wynagrodzeń marynarzy pracujących u armatorów norweskich. Urzędy skarbowe wbrew obowiązującym przepisom i umowie między rządem RP a Norwegią domagają się zapłaty podatku w Polsce od marynarzy, którzy pracowali na statkach eksploatowanych przez norweskich armatorów, ale podnoszących bandery innych krajów. Jak wiadomo, umowy o UPO wiążą miejsce opodatkowania marynarzy z miejscem faktycznego zarządu statku, zatem kwestia bandery jest tu w zasadzie pozbawiona większego znaczenia.

Umowa o UPO z Norwegią w wersji, która obowiązywała od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r., również zawiera taki zapis (art. 14 ust. 3) i na tym dyskusja powinna być zakończona. Tymczasem za rządów Prawa i Sprawiedliwości organy skarbowe ukuły dość osobliwą koncepcję, iż osoba niezatrudniona pod banderą NIS czy NOR rzekomo nie podlega „obowiązkowi podatkowemu" w Norwegii, zatem nie można zastosować do niej umowy o UPO z Norwegią. Jest to w sposób oczywisty sprzeczne z literalnie rozumianą treścią wskazanej umowy oraz z poprzedzającymi ją pracami przygotowawczymi.

Od 2019 r. organy skarbowe ponownie wszczynają wobec marynarzy postępowania wymiarowe, a także karnoskarbowe, właśnie na podstawie wspomnianego założenia. Celem tych postępowań jest wykazanie braku zasadności korzystania z ulgi abolicyjnej przez marynarzy. Od marynarzy tych żąda się podatków za poprzednie lata wraz z odsetkami, co ze względu na to, że są to duże kwoty, w istotny sposób zagraża ich egzystencji.

Z pozyskanych przeze mnie informacji wynika, że interpretacja przepisów w zakresie opodatkowania marynarzy pracujących u armatorów norweskich – jest to interpretacja nr DD4.8201.1.2021, dotycząca stanu prawnego do 31 grudnia 2020 r. – została przygotowana przez Ministerstwo Finansów, ale nie została nigdy wydana, mimo jednoznacznie korzystnych opinii środowiska żeglugowego, z którym była szeroko konsultowana.

Co więcej, w 2023 i 2024 r. zapadły wyroki NSA w sprawach II FSK 370/21 oraz II FSK 451/21. Wyroki te były korzystne dla marynarzy.

W związku z tym zwracam się do pana ministra z prośbą o wydanie interpretacji ogólnej w sprawie marynarzy zatrudnionych na statkach zarządzanych przez podmioty norweskie, ale pływających pod banderami państw trzecich, podzielającej stanowisko wyrażone w interpretacji nr DD4.8201.1.2021.

Kazimierz Kleina